

Kůrovcovou kalamitu jsme zatím zvládli

Drobný brouček, kterému se obvykle říká kůrovec, se dostal do povědomí veřejnosti zejména v souvislosti s jeho napadením lesů v Národním parku Šumava. Co je kůrovec?

Kůrovec, známý název pro škůdce lesů, je pojmenováním drobného broučka – lýkožrouta smrkového, latinsky *Ips typographus*, který již stovky let patří ve střední Evropě k nejvýznamnějším kalamitním škůdcům lesa. V poslední době se zejména díky situaci v Národním parku Šumava dostal tento brouček do

povědomí široké veřejnosti jako kontroverzní škůdce, který údajně napadá smrk, který je již zatížen nějakým poškozením nebo nevhodně pěstován. Při přemnožení ovšem kůrovec napadá i naprosto zdravé stromy a likviduje všechny smrkové porosty v dosahu.

Lýkožrout smrkový škodí smrkům tím, že drobní 4 - 5,5 mm dlouzí hnědí dospělci navrtávají kůru smrků matečnými chodbičkami, v nichž samičky kladou po oplodnění vajíčka a vylíhlé larvy požírají lýko. Chodbičky mají charakteristický tvar, tzv. požerek. Při silném žíru napadený strom po zničení lýka zcela odumře a vznikne charakteristická „kůrovcová souš“. Při kalamitním stavu suché smrky vytvářejí ohniska napadení, kde můžeme vidět velké množství usychajících smrků pohromadě. Po zakuklení larev se do dvou týdnů líhnou noví brouci, kteří prodělávají tzv. zralostní žír. Celý cyklus od náletu dospělců do vylétnutí nové generace trvá 6 až 10 týdnů, záleží na podmínkách, především teplotních.

Nová generace brouka má větší počet jedinců a pokud se proti kůrovci včas nezasáhne, napadá mnohem větší počet stromů. V běžném roce většinou kůrovec vytvoří dvě generace, bohužel v posledních letech vinou horkého a suchého počasí a dlouhodobě vysokých podzimních teplot jsou většinou generace tři.

Jaké jsou možnosti obrany

Především je třeba včas vyhledávat, kácet a odvážet z lesa stromy napadené kůrovcem. V jarních měsících pro první nálet brouků (konec dubna, začátek května) a dále i v průběhu léta se používají aktivní obranná opatření – lapače a lapáky, případně otrávené lapáky nebo řízená ohniska. Nejznámějším a nejviditelnějším opatřením jsou černé tabulové feromonové lapače. Lapače mají uvnitř vyvěšený feromonový odparník, který láká kůrovce. Lapače se pravidelně kontrolují a odchycení brouci se hubí.

Lapák je záměrně skácený strom umístěný do polostínu na hranici porostu. Kůrovec napadne přednostně lapák a je zahuben buďto odkorněním v lese nebo na pile, nebo chemickou asanací. Otrávený lapák se většinou zakládá jako trojnožka ze silných polen s vyvěšeným feromonovým odparníkem a je předem ošetřen insekticidem. Řízené ohnisko zakládáme vyvěšením feromonů na již

napadené stromy a tím dojde k zesílení náletu a následně k hubení velkého množství larev při zpracování.

Hlavní obranou je ale aktivní přístup při vyhledávání napadených stromů, a zde revírníci Lesů ČR i další pracovníci odvádějí velký kus práce. Po celé období aktivity kůrovce je nutno v místech dřívějšího výskytu (zpracovaných ohnisek) znovu a znovu kontrolovat zdravé stromy a zjišťovat, zda nejsou nově napadeny kůrovcem. Prvním příznakem napadení jsou tzv. drtinky, což jsou drobné kousky kůry z vytvářených chodbiček. Drtinky najdeme na patě stromu. Další známky napadení, jako odlupování kůry nebo usychání jehličí již značí nutnost okamžité asanace tohoto takzvaného kůrovcového dříví. Asanace se provádí dle stupně vývoje brouka odkorněním nebo chemicky, chemicky asanované dříví poznáme dle červené barvy přidávané do smáčedla k účinné chemické látce.

Kůrovec na KŘ Plzeň

Začneme letošním rokem – vzhledem k velkému úsilí všech pracovníků lesních správ a Krajského ředitelství LČR Plzeň jsme letos výrazně snížili kalamitní základ pro výpočet obranných opatření proti kůrovci, a to až na 50 % loňského stavu. V loňském roce jsme vytěžili 201 tisíc metrů krychlových aktivní kůrovcové hmoty, k dnešnímu dni je vytěženo 100 tisíc metrů krychlových.

Trendy zpracování jsou jedn. označně příznivé a jsme mírnými optimisty, pokud se týká jarního náletu kůrovců. Přesto je nutno pokračovat v nastoupené cestě maximálního úsilí všech pracovníků na všech úrovních, abychom udrželi tento příznivý trend. V roce 2007 a 2008 se především kvůli kalamitě Kyrill výskyt kůrovců v lesích všech vlastníků v Plzeňském kraji výrazně zvýšil.

Kalamitu v jejím obrovském rozsahu nebylo možno zpracovat v termínu před rozmnožením kůrovce, a proto rok 2008 byl velmi obtížný z hlediska obrany proti kůrovci, a to bez ohledu na způsob správy majetku a hospodaření v lesích. Teprve příští rok nám ukáže, zda mírný optimismus v roce 2009 byl namístě a zda jsme skutečně kůrovcovou kalamitu zvládli a snížili stav tohoto broučka v lesích Plzeňského kraje na únosnou míru.

Vývoj podílu kůrovcových těžeb na KŘ Plzeň 2007 – 2009

ROK	Těžba KŘ celkem m ³	Z toho těžba kůrovce m ³	% kůrovcových těžeb
2007	1 169 133	92 079	8%
2008	841 459	201 525	24%
2009 - předpoklad	845 000	120 000	14%

Každý z nás miluje les kvůli něčemu jinému

Lesy České republiky mají na Vysočině nového ředitele. Prvního října poprvé usedl do křesla krajského ředitele státního podniku Lesy České republiky Václav Šebek. Požádali jsme ho o krátký rozhovor.

Můžete se čtenářům krátce představit?

„Pocházím z lesnické rodiny a působím v lesnickém oboru celou svoji dvacetiletou kariéru. Po vystudování lesnické fakulty v Brně jsem začínal od píky ve východních Čechách, konkrétně u státních lesů v Chlumci nad Cidlinou. Krátce po vzniku Lesů České republiky jsem pracoval nejdříve v Hradci Králové a v roce

1995 jsem se s celou rodinou přesunul do Brna. Až do roku 2002 jsem byl oblastním inspektorem v Brně. Dalších šest let jsem pracoval u soukromé lesnické firmy a měl jsem možnost poznat mimo jiné lesní hospodářství na Slovensku a v Rusku. V létě jsem se přihlásil do konkursu na krajské ředitele a od 1. října jsem krajským ředitelem v Jihlavě.“

Jaké jsou vaše dojmy z prvních dnů?

„První měsíc byl především o seznámení. S lidmi, lesem, partnery, dosavadním hospodařením. Díky svému statutu má státní podnik proti soukromé firmě složitější rozhodovací procesy. Také proces realizace změn je u takto velké společnosti složitější než u malé firmy. Za přednost považuji úroveň a kvalitu lesních správců. Pod krajské ředitelství spadá pět lesních správ – Třebíč, Telč, Nové Město na Moravě, Pelhřimov a Ledec nad Sázavou. Každá lesní správa je trochu jiná, každá má svoje specifika, co se týká stavu lesa, majetkové držby, terénních podmínek nebo dřevinné skladby lesa.“

Máte vytyčeny nějaké cíle, kterých byste chtěl dosáhnout?

„Jistě, z těch krátkodobých bych chtěl jmenovat kvalitní přípravu tendrů pro lesnické zakázky, které se připravují na období od roku 2011, dále vyhodnocení a optimalizaci organizační struktury krajského ředitelství a vyhodnocení struktury majetku. Rád bych dokončil proces prodeje zbytného majetku, kterého mají LČR stále nadbytek. Přicházím s cílem zlepšit manažerské řízení včetně optimalizace hospodaření podniku. Nerad bych také zapomněl na jeden z hlavních úkolů a poslání podniku – zlepšovat stav lesa. Tento cíl je cílem dlouhodobým. Lesní hospodářství dnes stojí na třech hlavních pilířích: ekonomickém, ekologickém a sociálním. Ani jeden z nich nelze pominout, jeden bez druhého nefunguje. Rád bych se zasadil o jejich vzájemnou rovnováhu. Bez těžby dřeva jako hlavního zdroje příjmů není možné plnit ostatní dvě funkce lesa, bez k přírodě šetrného hospodaření a dodržování ekologických principů nedosáhneme na racionální a efektivní lesnické hospodaření a to vše v neposlední řadě nelze dokázat bez lidí v lese.“

To je velmi mnoho cílů, je možné jich dosáhnout?

„Limitovat nás mohou vnitřní a vnější faktory. Pokud se státnímu podniku podaří vybědnout z letitých problémů spojených s lesnickými zakázkami, pak máme velkou šanci dosáhnout úspěchu. Nové vedení podniku v čele s generálním ředitelem nám na regionech dalo dostatečný prostor a na Vysočině mám nespornou výhodu i v kvalitě lidí, kteří zastávají svoje pozice na úrovni kraje. Myslím, že pokud má člověk reálný cíl a opravdu chce takového cíle dosáhnout, tak se mu to podaří.“

Jak vnímáte komunikaci s veřejností?

„Kvalitní komunikace je základem pro vnímání podniku jako takového. Podílí se na něm všichni moji spolupracovníci a je mu věnována pozornost celého podniku. Není to jen realizace Programu 2000, který představují mnohá odpočinková místa v lese, ale i programy lesní pedagogiky nebo spolupráce s ČSOP. Mnoho lidí vlastní nějaký kousek lesa a mnozí očekávají radu nebo pomoc od odborného lesního hospodáře. Jistě se mohou s důvěrou obrátit na svého odborníka pro radu. Každý z nás má rád les kvůli něčemu jinému: někteří využívají les pro sběr hub, pro mnohé je místem pro koníčky, ať už je to myslivost nebo turistika. Děláme vše pro to, aby každý našel v lese to své.“

Při prodeji majetku nechybujeme

Lesy České republiky spravují přes pět tisíc budov, a také velké množství pozemků. Z tohoto majetku je více než pětina definována jako nepotřebná. Tyto nemovitosti, které podnik nepotřebuje k plnění svých úkolů ani k zajištění provozních potřeb, tak přirozeně nabízí k prodeji. A právě kolem prodeje

majetku Lesů ČR existuje řada neopodstatnitelných pomluv a fám.

Ve správě Lesů ČR jsou lesnická a myslivecká zařízení, sklady, administrativní a provozní budovy, které podnik potřebuje k zajištění činností, pro něž byl zřízen. „*Vlastní však také velké množství bytových domů, rodinných domů, ubytovacích a rekreačních objektů a dalších staveb, které k přímému zajištění svých*

základních činností nepotřebuje,“ říká Jaroslav Zezula, vedoucí odboru investic a majetku Lesů ČR.

Přitom náklady na rekonstrukce, údržby a opravy těchto nemovitostí majetku jsou vysoké, výnosy z jeho pronájmu či provozu naopak velice nízké. „*Takový majetek zatěžuje hospodaření každé firmy, tedy i Lesů ČR. Není proto nic zvláštního na tom, že ho prodáváme. Dlouhodobý ekonomický přínos je zřejmý,*“ vysvětluje generální ředitel Svatopluk Sýkora.

Lesy ČR tak ostatně postupují už několik let. A vždy se řídily pravidly prodeje, která určují zákony, předpisy Ministerstva zemědělství a vnitřní podnikové předpisy. Vnitropodniková směrnice stanovuje jasná, transparentní pravidla prodeje nepotřebného majetku v souladu s platnou legislativou a platným Statutem podniku. „*U prodejů, převodů či směn Statutem podniku určeného majetku je nezbytný souhlas Ministerstva zemědělství, bez kterého by byly prodej, převod či směna neplatné. Příprava*

podkladů k udělení souhlasu se řídí samostatným předpisem vydaným Ministerstvem zemědělství,“ prozrazuje Zezula.

V loňském roce Lesy ČR prodaly 244 nepotřebných objektů za částku 210 milionů korun, letos se předpokládá prodej asi 400 nepotřebných objektů, za které podnik obdrží částku 400 milionů. A jak takový prodej probíhá? Buď na základě evidovaných žádostí zájemců o koupi konkrétní nemovitosti, nebo z vlastního podnětu, pokud Lesy ČR neevidují žádného zájemce. V případě, že existuje pouze jedna žádost, je nemovitost prodána za tržní cenu jednomu uchazeči. Pokud je zájemců více, prodej se uskutečňuje formou soutěže podle obchodního zákoníku § 276 (výzva, veřejný návrh) nebo § 281 (veřejná obchodní soutěž). Prodej nemovitostí z vlastního podnětu je řešen soutěží nebo prostřednictvím realitních kanceláří nebo aukcí.

V obou případech se cena stanovuje jako nejvyšší tržní na základě minimálně dvou znaleckých posudků vypracovaných nezávislými znalci. *„Lesy ČR využívají čtyřicet nezávislých soudních znalců a znaleckých ústavů. Tržní ceny vždy odpovídají dané lokalitě a času. Pro účely stanovení daně z nemovitosti necháváme vyhotovit ještě posudek na cenu administrativní,*“ dodává Sýkora.

Nemovitý majetek je vždy prodáván úplatně. Bezúplatné převody majetku jsou ojedinělé a řídí se přísnými pravidly. *„Bezúplatně lze převádět majetek jen na subjekty stanovené platnou legislativou, a to výhradně po odsouhlasení převodu Dozorčí radou podniku a Vládou České republiky,*“ upozorňuje Jaroslav Zezula.

Důležitý je i postup během prodeje bytů a budov k bydlení obsazených nájemním vztahem, o němž hovoří generální ředitel Svatopluk Sýkora: *„Všichni dosavadní nájemníci, kteří řádně plní nájemní smlouvu, jsou o našem záměru informováni s dostatečným předstihem, aby mohli případně uplatnit svoji žádost o prodej předmětné nemovitosti.“*

Z uvedených skutečností je zřejmé, že Lesy ČR prodávají majetek transparentně a podle jasných a pečlivě dodržovaných pravidel. Svědčí o tom i fakt, že dosud nikdy nebyl žádný uskutečněný prodej právně napaden ani legislativně platným způsobem zpochybněn. Přesto jsou, buď z neznalosti, nebo úmyslně, zveřejňovány informace o chybných prodejích nemovitého majetku. *„Jsme si vědomi toho, že prodej nemovitého majetku může být spojen s riziky případného nařčení z chybných postupů, a proto mu věnujeme velkou pozornost. Abychom jakékoli další možnosti zpochybnování vyloučili, chystáme už v příštím roce výraznou změnu. Prodej všech nepotřebných budov, staveb a souvisejících pozemků bude realizován formou veřejné dražby,*“ prozrazuje Svatopluk Sýkora. V současné době se připravuje výběrové řízení na společnost, která bude aukce pořádat.

Proč veřejná dražba?

- Maximálně transparentní prodej
- Dražby se účastní všichni potenciální kupci, je přístupná i pro veřejnost
- Vydražitel je znám okamžitě po udělení příklepu
- Navýšení nabídky v průběhu aukce
- Obvykle o 10 až 15 procent vyšší výnos, než zaručuje tržní nabídka

Stromek je symbolem Vánoc

Víte, jak Vánoce přišly ke svému jménu? Zajímá vás, odkud a kdy pronikl do Čech zvyk zdobit na Vánoce stromek? Chcete vědět, kde budou Lesy České republiky prodávat vánoční stromky a za kolik? Také patříte k lidem, kteří si koupili umělý vánoční stromek, aby chránili přírodu? Potom čtěte dál.

Vánoce, v křesťanském světě oslava narození Ježíše Krista, patří k nejvýznamnějším a nejoblíbenějším svátkům. Váže se k nim mnoho lidových zvyků, pověr a legend. Zajímavý je už jejich český název. Vznikl ze staroněmeckého *Weihnachten*, což znamená *svaté noci*. Naši předkové převzali první část tohoto složeného slova bez překladu, ale druhou přeložili.

Foneticky tedy původní název zněl *vajnoce*, z čehož povstaly počeštěné *Vánoce*.

Nejvýraznějším atributem současných Vánoc je bezesporu *vánoční stromek*. Zvyk slavit Vánoce pod ozdobeným a rozsvíceným stromkem se k nám dostal rovněž z Německa. Prameny hovoří o tom, že v Praze se první stromek rozzářil o Vánocích roku 1812 v domácnosti Jana Karla Liebicha, intendanta a režiséra Stavovského divadla, původem z Bavorska. Jedlička ozdobená hořícími svíčkami a pozlacenými řetězy se hostům natolik zalíbila, že se zvyk začal šířit po celých Čechách. Nejprve v německém prostředí, postupně pak i v českém. Nebylo to ovšem ze dne na den, vždyť například Jungmann ve svém slovníku z roku 1838 se o vánočním stromku vůbec nezmiňuje a sběratel folkloru Kolmus ještě v roce 1851 neznal jeho české označení...

Zato dnes si už Vánoce bez stromku nedokážeme představit. Nejžádanějšími vánočními stromky jsou smrk a borovice o výšce 175 až 200 centimetrů. Na odbyt však jdou i jiné druhy – jedličky, douglasky, stříbrné smrky... Mnoho rodin používá i umělé vánoční stromky, často v domnění, že tím chrání přírodu před pustošením. Je to však omyl! Umělý vánoční stromek poškozuje životní prostředí hned dvakrát. Poprvé při výrobě, neboť je většinou vyroben z plastů ropného původu, a podruhé po skončení své životnosti, kdy se z něj stává těžko recyklovatelný odpad. Naproti tomu živý stromek pochází buď z plantáže, nebo z prořezávky, takže jeho vyřezání nepůsobí lesu žádnou újmu.

Naprostá většina vánočních stromků na trhu dnes pochází ze soukromých plantáží. Pro Lesy České republiky, s. p., je to už pouze okrajová komodita. Ročně jich prodají kolem 20.000 až 30.000 kusů. Ceny vánočních stromků se odvíjejí od místně obvyklých cen, určující je dále výška a dřevina. Např. pro rok 2009 v nejžádanější výškové třídě 101 – 200 cm je minimální cena pro smrk stanovena na 90 Kč, pro borovici pak 120 korun. Lze tedy říci, že zhruba za dvě stovky lze u LČR pořídit solidní vánoční stromek. Zájemci se mohou informovat na místní lesní správě nebo lesním závodě – kontakt na organizační jednotky je na webových stránkách Lesů ČR (www.lesy-cr.cz). Nedoporučuje se naopak řezat stromek v lese na vlastní pěst. Lesníci jsou v předvánočním období zvýšeně ostražití a

při dopadení hrozí zloději až patnáctitisícikorunová pokuta v přestupkovém řízení nebo při způsobení velké škody i trestní postih.

Celá řada tradičních vánočních zvyků zachází na úbytě. Olovo se nelije, stěvicem se nehází a zkuste na sídlišti o Štědrém večeru zatřást bezem! S mírou pravděpodobnosti, která hraničí s jistotou, je však možné tvrdit, že kapr na štědrovečerním stole a rozzářený vánoční stromek budou dělat Vánoce Vánoce i v dalším století.

OMK

Setkání českých a saských lesníků

Na Krajském ředitelství LČR Teplice již dlouhá léta pod záštitou někdejší Agentury projektů a obnovy lesa v Teplicích a nyní referátu výzkumu a projektů EU existuje přeshraniční spolupráce se saskými lesníky. V loňském roce na podzim (září 2008) nás saští lesníci pozvali na výměnné lesnické setkání na hrad Hohnstein (Národní park Saské Švýcarsko), seznámili nás s novou organizační strukturou (platí od 1. 8. 2008) a prezentovali Státní podnik Saské lesy (Sachsenforst) v čele s novým obchodním ředitelem panem Prof. Dr. Hubertem Braunem. Sídlo státních saských lesů zůstává nadále v Pirně, městské části Graupy.

Úvodem nás zástupci Sachsenforst informovali o struktuře lesů ve Svobodném státu Sasko. **Státní les tvoří 39 % rozlohy saských lesů**, ostatní lesní pozemky jsou v soukromém, obecním a církevním majetku. Spolkový les tvoří vojenská cvičiště, vřesoviště, lesy v okolí dálnic, silnic apod. Státní podnik usiluje o nákup lesních pozemků do svého majetku a v rámci této

důležité aktivity má vlastní fond, s kterým efektivně hospodaří. V okamžiku, kdy je Sachsenforst nucen lesní pozemek prodat, např. z důvodu stavby dálnice, okamžitě utržené finance vloží do koupě jiného lesního pozemku. Sachsenforst se v tomto ohledu chová jako soukromá společnost, nakupuje výhodně položené lesy a zbavuje se pouze malých nevýznamných pozemků. Naproti tomu k zalesňování zemědělských pozemků nedochází v takové míře, jak by si všichni přáli (nastavená agrární politika zde zalesňování zemědělských půd příliš neumožňuje), a tak státní lesy lesní pozemky zejména nakupují.

Státní podnik Saské lesy

Státní podnik Sachsenforst je zodpovědný za všechny lesy Saska, zajišťuje odbornou pomoc pro soukromé vlastníky lesa a přebírá hospodaření a revírní službu také v obecních a církevních lesích. Je zástupcem veřejných zájmů a přebírá úlohu Orgánu státní správy lesů a myslivosti. Ve své kompetenci má také Ústav pro hospodářskou úpravu lesa a Výzkumný lesnický ústav (pro vypracování LHP, monitoring, vyhodnocování škod, prognózy), je také centrálním orgánem pro

přidělení dotací a podpor. Pod správu státního podniku spadá rovněž Úřad pro velkoplošně chráněné oblasti, jmenovitě Národní park Saské Švýcarsko, Chráněná krajinná oblast Königsbrücker Heide a Gohrischheide (vřesoviště), Biosferická rezervace Oberlausitzer Heide (vřesoviště) a Teichlandschaften Hr. Heyne (rybníky).

Sachsenforst hospodaří s největším přírodním bohatstvím v Sasku. Zajišťuje trvale udržitelné a ekologické hospodaření v lese, provádí veškerou ochranu lesa, sanace, vyrábí dřevo a výrobky ze dřeva, zajišťuje prodej dřeva jiných vlastníků prostřednictvím lesních správ (Holzbörse - burza dřeva). V neposlední řadě podporuje rekreační funkci lesa a enviromentální vzdělávání obyvatelstva. **Sachsenforst poskytuje nejvíce pracovních příležitostí ve venkovských oblastech Saska. Zprostředkovává odborné vzdělávání majitelů lesa, provozuje učiliště „Odborný lesní dělník“, pořádá kurzy pro získání dokladu pro obsluhu jednomužných motorových pil a v neposlední řadě zajišťuje kartografické služby.**

Ve své kompetenci má Sachsenforst veškerou ochranu lesních porostů (sanace lesních škod, ochranu před půdní erozí), zajišťuje stabilitu porostů přeměnou stávajících porostů na „přírodě blízké smíšené lesní porosty“, ochranu jednotlivých živočišných a rostlinných druhů a celých biotopů, ochranu oblastí pitné vody (v ČR tzv. CHOPAV), ochranu před povodněmi a **usiluje o rozšíření lesní plochy bez omezení**. V saských lesích má největší zastoupení **smrk – 42 %** dále **borovice - 31 %**, **dub – 6%**, **modřín a jiné jehličnany – 4 %**, **buk – 3 %** a ostatní **listnáče v součtu 14 %**.

Lesní pedagogika součástí školství

Ve školském zákoně Svobodného státu Sasko je přímo zakotvena **lesní pedagogika, tzn., že stát přímo nařizuje environmentální vzdělávání obyvatelstva, zejména školní mládeže**. Lesních škol a vzdělávacích center v Sasku přibývá. Sachsenforst nabízí školám exkurze, přednášky, školy v přírodě, výstavy. Samozřejmostí je také přeshraniční spolupráce s českými školami a výměnné pobyty. V lese jsou zbudována rekreační zařízení (lavice, odpočívadla vybavená ohništěm, informační tabule) a velké množství naučných stezek, cyklostezek, jezdeckých stezek, běžkařských tratí a sjezdovek.

Po úvodním jednání a informativní schůzce na hradě Hohnstein se konala tříhodinová venkovní exkurze s ukázkami a výkladem lesnického hospodaření v Národním parku Saské Švýcarsko. Lesní správci obou států příhraniční oblasti Krušných hor se bez zábran rozhovořili a naši lesníci kladli saským průvodcům otázky. Největším zážitkem z exkurze bylo lesnické hospodaření v národním parku s opravdu citlivým přístupem ve výchovných zásazích v porostech, a to takovým způsobem, že se v průběhu vývoje porostu bylo možno „vracet“ s výchovnými zásahy několikrát za decennium. Sasští lesníci řeší ve svých lesích problematiku zásahů a těžeb v porostech přírodě blízkým způsobem. Velkou výhodou pro tento přístup je, že si většinu výchovných zásahů, těžeb, zalesňování a prodej dřeva státní podnik Sachsenforst zajišťuje sám - ve své režii.

Exkurze lesnického setkání v září roku 2008 byla završena nádherným pohledem z vyhlídky na NP Saské Švýcarsko a NP České Švýcarsko spojené s příjemným přátelským posezením se saskými kolegy.

Letos u nás

Letošní říjnové setkání saských a českých lesníků v příhraničí Krušných hor se konalo na české straně v rámci Lesní správy Litvínov. Zástupci Lesů České republiky, s. p., informovali své saské kolegy o lesnických novinkách v regionu a hlavních personálních změnách Krajského ředitelství LČR Teplice.

Ředitel Krajského ředitelství Teplice Ing. Radek Braum uvedl lesnické setkání a zmínil v souvislosti s výkladem lesního správce LS Litvínov Ing. Jana Ferkla přípravu lesnických projektů v Krušných horách pro dotaci ze strukturálních fondů Evropské unie - Operačního programu Životní prostředí. Lesní správce LS Litvínov Ing. Jan Ferkl informoval o rozloze lesů v Ústeckém kraji, o jeho zdravotním stavu a možnostech LČR, s. p., pro zlepšení podmínek

v Krušných horách. Lesnické kolegy seznámil s lesnickým hospodařením LČR, s. p., tak, jak vyplývá ze současného modelu, zdravotním stavem porostů náhradních dřevin v Krušných horách (dále jen PND), problémy, které dnes s sebou nese vysoká zvěř a houbovou chorobou smrku pichlavého. Za posledních pět let se odstřel jelení zvěře v Krušných horách na obou stranách státních hranic zvýšil a početní stav zvěře markantně snížil, což je velmi pozitivní zpráva. Negativním jevem je napadení smrku pichlavého kloubnatou smrkovou, která se velmi rychle šíří a nelze s ní zatím žádným způsobem efektivně bojovat.

Pan obchodní ředitel státního podniku Sachsenforst, Prof. Dr. Braun úvodem schůzky poznamenal, že od posledního setkání v loňském roce se nic zásadního ve struktuře podniku ani personálním obsazení vedení nezměnilo. Aktuálně se zmínil o škodách způsobených předčasně napadaným sněhem v říjnu letošního roku, a to zejména na listnáčích v národním parku. Dále Prof. Dr. Braun vyzdvihl spolupráci českých a německých lesníků již od roku 1996, kdy vznikla významná spolupráce v rámci výzkumného projektu tzv. Černého trojúhelníku (Česko-Polsko-Německo). Díky třem výzkumným rovinám - monitoringu, pěstování lesa, ochraně lesa, které byly hlavní náplní výzkumu v Krušných a Jizerských horách, se postupně přistoupilo na opatření ke zlepšení kvality lesních půd, a to zejména vápněním a hnojením. Sachsenforst vede digitální podobu historie vápnění lesních půd se sledováním od roku 1985. Ze systému lze zjistit, kolikrát a kde se hnojilo nebo vápnilo, jak se zde změnilo pH prostředí půd a vysledovat vyhodnocení zvýšení pH lesních půd.

Elektronická mapa vápnění

V současné době vzniká elektronická mapa vápnění, která pomůže saské lesní správě při vyhodnocení nutnosti vápnění. Stejně jako v ČR se vápnění projednává s orgány státní správy a ochrany přírody. Některé plochy např. jádra rašelinišť se samozřejmě nevápní. V současné době se

provádí vápnění bodově při zalesnění, kdy se frézou při zalesnění vpraví vápenec přímo k sazenici. Z finančních důvodů bude muset podnik vápnění omezit, ale již předem je saským lesníkům jasné, že bez vápnění nedosáhne les takové kvality, jakou by lesníci očekávali.

Vývoj cen dřeva na trhu v Německu a současná ekonomická situace ve světě lesnictví nepřispívá, ale hlavním motem Sachsenforst zůstává „Management životního prostředí“. Prof. Dr. Braun vyzdvihnul, že k lesu je třeba přistupovat z pohledu ochrany životního prostředí a nezaměřovat se jen na hospodářskou činnost. Na trh se dřevem se Sachsenforst dívá do budoucna optimisticky, protože poptávka po dřevě je velká a ceny za energie stoupají.

Postřehy o Sachsenforst

Z diskuze vyplynuly další zajímavé postřehy o státním podniku Sachsenforst:

Zadávací řízení na některé vybrané části lesů v Sachsenforst probíhají na úrovni lesních správ - zadávají se zejména individuální zakázky, a tím se ve Svobodném státě Sasko podporují drobní podnikatelé.

Státní podnik připravuje v současnosti perspektivu trhu práce „Sachsenforst 2015-2020“, z které vyplyne nabídka služeb podniku pro stát. Do budoucna se Sachsenforst dotkne personální restrukturalizace, neboť Svobodný stát Sasko přijal nedávno opatření k redukci pracovníků ve státní sféře. Od roku 1995 se počet zaměstnanců podniku snížil o 60 % a další snižování počtu zaměstnanců povede ke zvětšování plochy revírů (*pozn. v současné době je průměrná plocha revíru cca 1700 ha*). Podnik má zatím 3500 zaměstnanců, z toho 700 lesních dělníků a 100 pracovníků ve sféře ochrany přírody, ostatní jsou zaměstnanci lesních správ a vedení.

Investiční majetek podniku tvoří zejména lesní pozemky. Provozní podnikové budovy tvoří jen velmi malou část investičního majetku (lesní školky a s nimi spojené provozní budovy). Služební kanceláře jsou pronajaté v budovách „Státních saských nemovitostí“ a služební byty v Sachsenforst neexistují. Nevýhodou takového systému je, že zaměstnanec (revírník) je mnohdy umístěn do kanceláře zcela mimo svůj revír (*pozn. saský revírník nemá možnost „Home office“*).

Po vzájemné výměně informací a diskuzi se všichni účastníci česko-saského lesnického setkání „přesunuli do terénu“. Přesto, že byl termín setkání posunutý na klimaticky horší část podzimu (26. říjen), počasí exkurzi přálo a bylo možno se na několik desítek minut „vyhřívat“ na podzimním slunci.

Exkurze byla směřována zejména na lokality zasažené houbou kloubnatou smrkovou, kde saští kolegové vyhodnotili situaci jako kritickou. Kolegové byli rádi, že jejich lesů se tento problém zatím v takové míře netýká. V Sachsenforst je minimum PND s větším zastoupením smrku pichlavého.

Ing. Anita Hovorková

LČR, s. p., Odbor lesního hospodářství a ochrany přírody

referát výzkumu a projektů EU

Lesy ČR, s.p., opravují historický majetek

V rámci péče o svěřený majetek LČR (objekty hrazení bystřin) připravily Lesy České republiky, s.p., Správa toků – oblast povodí Vltavy (ST-OPV) projekční připravenost na stavbu „Oprava HB Hradové Střimelice“.

Tato původní stavba byla realizována v letech 1972-1973 bývalým střediskem meliorací Stavebního závodu SSL (Středočeských státních lesů) Olešovice. Stavba je situována na levobřežním přítoku potoka Seradovského (ČHP 1-09-03-116), který při povodních v roce 2002 způsobil značné škody na majetku obce (silnice a cesty, tak i na majetku soukromých osob), a to

zejména splachy, nánosy sedimentů z horních partií toku.

Tato nepříznivá činnost strží ústících do toku je patrná zejména v období přívalových dešťů, kdy i v těchto stržích, kde není během většiny roku souvislý průtok dochází ke splavování zeminy. Nejde jenom o zeminu v lesích bezprostředně při strži, ale z velké části k tomu přispívá i nevhodné zemědělské hospodaření nad zhlavím strže, setí nevhodných širokořádkových plodin, způsob orby apod.. Stavba řeší opravu objektů ve strži „A“ a boční strži „B“ včetně jejich soutoku. Původní stavba sestávala ze šesti přehrážek a jejich stav byl v roce 2005 značně zchátralý, koruny přehrážek byly poškozeny a eroze dál ve strži pokračovala.

Do plánu oprav byla proto zařazena i oprava těchto přehrážek. Technicky se jednalo o provedení oprav poškozeného a narušeného zdiva přehrážek a opevnění v původním rozsahu stavby kamenným zdivem řádkovým. Stavba je v současné době připravena k převzetí investorem.

Ing. Jiří Medek

ST – oblast povodí Vltavy

Lesníci věnují pozornost ohroženým druhům

Více než 44 procent území Libereckého kraje pokrývají lesy (140 tisíc hektarů). Přes polovinu těchto lesů spravuje státní podnik Lesy České republiky. V Libereckém kraji Lesy ČR zastupuje Krajské ředitelství v Liberci (dále KŘ Liberec). Organizačně se člení na lesní správy Česká Lípa, Frýdlant v Čechách, Jablonec nad Nisou a Ještěd.

Přírodní podmínky

Liberecký kraj, který v působnosti KŘ Liberec plošně zcela převažuje, svou lesnatostí (44,3 %) značně převyšuje celorepublikový průměr (33,6 %). Zároveň má nejmenší podíl hospodářských lesů ze všech regionů (57 %).

Na území v působnosti KŘ Liberec je zastoupeno osm přírodních lesních oblastí. Velmi členitá krajina pískovcových skal s borovými porosty (Severočeská pískovcová plošina a Český Ráj, Lužická pískovcová vrchovina) je na severu vystřídána souvislejšími lesními komplexy s převahou smrkových porostů (Jizerské hory a Ještěd, Lužická pahorkatina), na východě i nejvyšším českým pohořím (Krkonoše, Podkrkonoší). Krkonošské bezlesé vrcholové pláně jsou unikátní krajinou, která je analogií tundry vysokého severu. Ze západu okrajově zasahuje i úrodné České středohoří.

Specifika hospodaření

Hospodaření ve zdejších lesích je významně ovlivněno zájmy ochrany přírody. Podíl lesů Libereckého kraje, zahrnutých ve zvláště chráněných územích, je největší v ČR. Svou rozlohou zabírají téměř 49 % plochy všech lesů. Na území KŘ Liberec se nachází kromě pěti chráněných krajinných oblastí také jeden národní park, třiadvacet rezervací a devětapadesát přírodních památek. Důležitá je také vodohospodářská funkce zdejších lesů. Chráněná oblast přirozené akumulace vod zaujímá více než 74 % plochy všech lesů.

LČR věnují značnou pozornost problematice ochrany a podpory ohrožených druhů rostlin (orchideje, popelivka sibiřská) a živočichů (tetřívka obecná, koza bezoárová, sýc rousný).

Na lesní ekosystémy je totiž vyvíjen silný negativní tlak, mimo jiné vinou enormně vysokého stupně rekreačního využívání lesů. Dokresluje to například zimní údržba 150 km dlouhé Jizerskohorské lyžařské magistrály. V letních měsících hustou sítí lesních cest rádi projíždějí cyklisté. Snahou KŘ Liberec je nasměrovat zájmy rekreatantů, sportovců a turistů i do dosud méně navštěvovaných míst a odlehčit tak přetěžovaným oblastem oblíbených rekreačních center.

Úloha KŘ Liberec

KŘ Liberec v rámci své územní působnosti zabezpečuje realizaci regionální lesnické politiky Lesů ČR. Přímou řídit, metodicky vést a kontrolovat výše uvedené lesní správy ve všech oblastech jejich činnosti (pěstování a ochrana lesa, těžební činnost, výkon odborného lesního hospodáře pro jiné vlastníky lesů a podobně). Prioritním cílem činnosti KŘ Liberec je řádná správa lesního bohatství a zajištění všech potřeb společnosti. Jedná se především o rekreační, půdoochranné, vodohospodářské a dřevoprodukční funkce lesa.

Vedle péče o lesy a chráněná území v našem kraji je jedním z hlavních posláních Lesů ČR seznamovat širokou veřejnost s lesním prostředím a s působením lesníka na něj. KŘ Liberec se intenzivně věnuje naplňování rekreačních funkcí lesa. Pro financování celé řady projektů využívá různé dotační programy. Program 2000, který byl zřízen za účelem zajišťování cílů veřejného zájmu u LČR, je například využíván na financování naučných a turistických stezek. Lesnické naučné stezky seznamují návštěvníka s místními kulturními, historickými i přírodními zajímavostmi i s každodenní prací lesníka.

O kontaktech a činnosti organizačních jednotek Lesů ČR se můžete informovat na internetové adrese www.lesy-cr.cz. V případě dotazů či řešení jakýchkoli potřeb veřejnosti jsou vám pracovníci LČR plně k dispozici. Je ovšem třeba mít na paměti, že LČR nejsou orgánem státní správy. Lesy ČR jsou státním podnikem pověřeným pro hospodaření s majetkem státu, nicméně nejsou úřadem.

Jak pečujeme o kulturní památky: Lipnická kaple

Na pozemcích, které spravuje státní podnik Lesy České republiky, konkrétně Lesní správa Rumburk, se nachází několik desítek drobných kulturních sakrálních památek. Od vzniku organizace státních lesů je těmto pomníčkům, vzpomínkám na minulost, věnována pozornost.

Od roku 2000 jsou na péči vynakládány finanční prostředky na jejich opravy a rekonstrukce. K dnešnímu dni dosahuje celková výše investovaných peněz téměř dvou milionů korun. Celkem bylo opraveno 35 pamětních křížků, božích muk a kapliček. Největší pozornost veřejnosti vzbudila oprava Mariánské kapličky v

Lipnické rokli mezi osadami Lipnice a Studený u České Kamenice.

Kaplička je postavena na úpatí vrchu Studenec v romantické skalnaté zalesněné rokli u cesty na levém břehu potoka, kterou procházeli poutníci za pobožností do blízké České Kamenice. Kaplička byla pověstná svými májovými náboženskými slavnostmi. Je vytesaná v samostatném pískovcovém balvanu. Na oltáři je zobrazena v reliéfu Panna Marie s Ježíškem v náručí, která má po stranách anděly. Andělé drží v rukou kartuše, na kterých je zmíněno datum postavení kaple, 14. 6. 1733. Kapli nechal vybudovat rychtář Kryštof Austen z obce Studený. V roce 1894 byla zásluhou Jana Liebische z Vídně rekonstruována. Podle pověsti studenecký rychtář Austen nechal tuto kapli zřídit jako poděkování za zázračné uzdravení svých dvou dětí v době morové epidemie v roce 1713.

Před opravou se kaple nacházela ve značně sešlém stavu. Vybarvení reliéfů již nebylo znatelné a sochařské prvky byly hodně erodované, některé části reliéfů dokonce zcela chyběly. Dřevěné zastřešení již neexistovalo. Lesní správa objednala opravu podle dobové fotografie u děčínského restaurátora a kameníka Jana Pokorného, který odevzdal hotové dílo ve velmi dobré kvalitě. Kaple byla restaurována, stávající části konzervovány, chybějící fragmenty doplněny, byly odstraněny nepůvodní přístavby a opravy. Reliéfy byly opatřeny barevným nátěrem odpovídajícím nejstarším dochovaným barvám zjištěným při odstraňování starých nátěrů kapličky. Nad kapličkou se postavilo zastřešení. Snahou lesní správy bylo kapli obnovit v původní nejstarší známé podobě. Provedení renovace mělo příznivý ohlas mezi místními obyvateli. Z jejich iniciativy byla kaple znovu vysvěcena českokamenickým děkanem Karlem Jordánem Červeným.

V roce 2009 skalní niky kaple doplnily obrazy Nejsvětější trojice, obraz korunování Panny Marie a votivní obraz Panny Marie Pomocné s klečící dívkou, která připomíná další událost z této lokality: nešťastný pád dívky ze skály. Dva obrazy financovala lesní správa. Na místě se také postavila cizojazyčná informační tabule týkající se historie tohoto místa a zastřešené turistické odpočívadlo.

Občané z Lipnice, Studeného a Kunratic u České Kamenice uspořádali malou slavnost k obnovení této sakrální památky v původním rozsahu a podobě. Obnovené kapličky a obrazům požehnal českokamenický děkan a akce se rovněž účastnili přímí potomci rychtáře Austena, kteří neskrývali

dojetí z obnovy památky. To vše za přítomnosti Radka Vonky, zastupitele Rady Ústeckého kraje a člena dozorčí rady Lesů České republiky, a Pavla Bika a Tomáše Sedláčka z lesní správy. Ti navíc seznámili přítomné s činností Lesů České republiky v oblasti zachování kulturního dědictví v regionu a s veřejně prospěšnými aktivitami pro občany. A samozřejmě poděkovali místním obyvatelům za běžnou péči o tuto památku. U kapličky se totiž vždy nachází kytice čerstvých květů, která dokazuje, že toto místo je mezi místními lidmi oblíbené a navštěvované.

Foto:

Lipnická kaple po důkladné opravě, na níž se podílela lesní správa Rumburk

Lesníci lovili ryby

Pod zříceninou hukvaldského hradu na Lesní správě Frenštát pod Radhoštěm v krásném prostředí mohutných stromů starobylé hukvaldské obory u říčky Ondřejnice se nachází rybník s ostrůvkem, na kterém majestátně roste staletý dub, němý strážce krásné přírody. A právě toto kouzelné místo, které pohladí každého na duši, přivítalo 28. října 2009 širokou veřejnost z okolních vesnic při dnes již tradičním výlovu rybníka.

Tak jako k podzimu patří lovy zvěře, tak i výlovy rybníků jsou neoddělitelnou součástí tohoto ročního období. A že to umějí také lesáci, o tom se mohli přesvědčit mnozí návštěvníci této akce. Ranní mlha pomalu ustupovala do okolních lesů a na hladině spuštěného rybníka se začaly vlnit hřbetní ploutve kaprů, štik, sumců a candátů. S klesající hladinou vody rostlo napětí, jaké a jak

velké ryby nám voda vydá. Během odpoledních hodin se scházela veřejnost, která byla o celé akci včas informována.

Samozřejmostí výlovu bylo občerstvení (grilování pstruzi, steaky, klobásy, teplé a studené nápoje), které nám zajistila restaurace Hukvaldský Dvůr. Po poledním zvonění se šlo do vody a započalo se s prvními zátahy výlovu. A již první zátah ukázal „plody vody“ – velké množství krásných a zdravých ryb. Všichni museli vydat značné fyzické úsilí, aby 20 metrů rybní osádky bylo z rybníka vyloveno.

Protože tento rybník je průtočný, napájený lesními potůčky, je kvalita a chuť kaprů vynikající, o čemž svědčí velký zájem veřejnosti o tyto ryby. I rybáři z ZO ČRS Stará Ves nad Ondřejnicí, kteří nám výlov pomohli uskutečnit, uznale pokyvovali hlavami nad krásnými rybami.

Středočeské lesy lákají svou pestrostí

Středočeský kraj patří svou rozlohou 1 101 430 hektarů mezi největší kraje v České republice. Leží v centrální části České kotliny. Sever a východ má charakter rovinatý, jih a jihozápad pak tvoří vrchoviny. Místem s nejnižší nadmořskou výškou, 153 m n. m., je řečiště Labe v okrese Mělník, nejvyšším bodem pak Tok (865 m n. m.) v Brdech.

Ještě ve 12. století dosahoval pohraniční hvozd až k Litoměřicím, Mělníku a Bezdězu a díky úrodné půdě a teplému klimatu byla více osídlená pouze oblast podél Labe a Vltavy v nynějších středních Čechách.

Protože k obživě bylo potřeba stále více orné půdy, výměra lesa se postupně zmenšuje. Tento historický vývoj způsobil, že Středočeský kraj má nejnižší lesnatost.

Celková lesnatost Středočeského kraje dosahuje 27 % (průměr v ČR je 33 %). Nejnižší lesnatost mají okresy Nymburk, Praha-východ, Kolín a Kladno, nejvyšší Příbram, Rakovník a Beroun. Ze 72 % jsou lesy ve Středočeském kraji jehličnaté. Průměrná porostní zásoba dosahuje 221 m³/ha, celkový běžný přírůst více než 6 m³/ha. Ročně se vytěží přibližně 4,5 m³/ha.

Podmínky lesnického hospodaření

Lesy v hustě osídleném Středočeském kraji s uprostřed ležícím hlavním městem jsou rozděleny na tři kategorie:

- **lesy hospodářské** (pěstují se pro dřevo)
- **lesy zvláštního určení**, např. příměstské se zvýšenou rekreační funkcí, lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně (Káraný, Řepínský důl, Želivka, Klíčava, Vrchlice), lesy v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod Poděbrady – Sadská, lesy lázeňské
- **lesy ochranné**

Území kraje zahrnuje sedm přírodních lesních oblastí: Křivoklátsko a Český Kras, část Brdské vrchoviny, Středočeskou pahorkatinu, Polabí, část Severočeské pískovcové plošiny a Český ráj, Rakovnicko-kladenskou pahorkatinu, Českomoravskou vrchovinu.

Ochrana přírody

Z pohledu požadavků ochrany přírody kladených na lesní hospodářství jsou nejvýznamnějšími chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko – biosferická rezervace UNESCO, Český kras, Kokořínsko, Blaník a okrajově zasahující Český ráj. Dále je zde sedmáct národních přírodních rezervací, patnáct přírodních rezervací a asi 180 maloplošných chráněných území, například v rámci NATURY ptačí oblast Křivoklátsko a mnoho evropsky významných lokalit.

LZ a LS

Lesní závody zajišťují svou činnost ve vlastní režii. Lesní správy fungují v systému komplexních zakázek. Ročně se vytěží v rámci KŘ Brandýs nad Labem 600 tisíc metrů krychlových dřeva a znovu zalesní přibližně 900 hektarů ploch, z toho mezi 10 – 20 % se jedná o přirozenou obnovu. Výchova mladých lesních porostů je realizována na ploše 2 400 hektarů, z toho zhruba polovina v prořezávkách. Mimořádné události, jako jsou například větrné kalamity, pochopitelně ovlivňují strukturu lesnických činností.

Přesto, že kromě jižní a jihovýchodní části nedomnuje v dřevinné skladbě smrk, je třeba věnovat soustavnou pozornost výskytu lýkožrouta smrkového, který působí největší problémy v lokalitách s menším zastoupením smrku, ale s roztráštěnou majetkovou držbou, kde si někteří z drobných vlastníků ani po urgencích neplní své povinnosti.

	smrk	borovice	modřín	jedle a douglaska	
jehličnaté (72%)	37%	29%	5%	1%	
	dub a habr	buk	bříza	jasan	ostatní listnaté
listnaté (28%)	15%	4%	4%	1%	4%

Vybrané charakteristiky lesních správ v působnosti KŘ Brandýs nad Labem 2007

	výměra lesní půdy	katastrální výměra	poměr lesní půdy LČR/ výměra katastrální	výměra výkonu funkce OLH	počet zaměstnanců
LS Nymburk	13 300	174 000	8%	3 900	20
LS Mělník	14 800	184 600	8%	3 060	21
LS Lužná	13 200	78 800	17%	22 800	19
LS Křivoklát	14 000	29 000	48%	970	21
LS Nižbor	14 200	91 600	16%	2 384	20
LS Kácov	15 500	157 000	10%	7 625	24
celkem KŘ	85 000	715 000	12%	40 739	134

foto: Vrchol Toku v Brdech je se 865 m nejvýše položeným místem Středočeského kraje

Lesy ČR nesouhlasí s plošným vyřezáváním kleče v Jeseníkách

Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky na Keprníku počátkem listopadu zahájila vyřezávání kleče, Lesy České republiky mají k tomuto kroku výhrady.

Likvidace kleče je iniciativou Správy CHKO Jeseníky. Ta jako orgán ochrany přírody zadává a hradí tyto práce na základě vlastního rozhodnutí ze svého rozpočtu. Fakticky tak Správa CHKO Jeseníky přebírá zodpovědnost za další vývoj dotčených lokalit. Lesy České republiky musí tento zásah podle zákona o ochraně přírody strpět, přestože mají k rozsahu a formě likvidace kleče výhrady.

Lesníci vysazovali v Jeseníkách kleč od konce 19. století jako ochranu níže položených lesů. Dodnes brání výrazným škodám erozí i svahovým sesuvům. Důležitá je i její rekreační a krajnotvorná funkce, protože všemi generacemi návštěvníků je kleč vnímána jako nedílná součást zdejší malebné krajiny. Naopak, škodlivost kleče zatím nebyla prokázána.

Lesy ČR akceptují lokální redukci kleče v lokalitách, kde to budou vyžadovat oprávněné zájmy ochrany přírody – například ochrana vzácných a ohrožených endemických druhů rostlin. Na druhé straně by zvolený postup neměl ohrožovat funkce, které kleč plní. Přívalové deště, které v Jeseníkách způsobily katastrofální sesuvy půd ve 20. letech minulého století, jsou stále aktuálnější hrozbou. A právě rozsáhlejší vyřezání borovice kleče by mohlo neúměrně zvýšit riziko vzniku rozsáhlých svahových sesuvů.

Lesy ČR proto v roce 2008 zadaly v rámci své Grantové služby výzkumný projekt „Biocenózy horní hranice lesa a vliv porostů borovice kleče na horskou krajinu Hrubého Jeseníku“, který by měl na tyto otázky odpovědět. Studie bude dokončena v roce 2011. Do té doby by nikdo neměl činit žádné kroky, které mohou mít významné následky a obtížně by se napravovaly.

„Nebráníme se pomístnému vyřezávání kleče v zájmu ochrany přírody. Na druhé straně zvolený postup musí být v souladu s platnými zákony a vyřezání kleče nesmí neúnosně zvýšit riziko možných škod. O dalším postupu proto chceme se Správou CHKO Jeseníky dále jednat,“ shrnuje postoj i plány státního podniku Pavel Indra, krajský ředitel Lesů ČR v Šumperku.

Ing. Pavel Indra,

ředitel krajského ředitelství Šumperk

Ing. Michal Kačena, MBA,

tiskový mluvčí LČR, vedoucí odboru marketingu a komunikace

Lesy v zrcadle jihočeských rybníků

Kdo jednou zavítal do jižních Čech a poznal tamní kraj a jeho kouzlo, nemohl si tento kraj nezamilovat. Mlčenlivé hladiny rybníků, které jsou němými svědky historie kráčejíci touto krajinou. Hluboké a tajemné hvozdy, které se v jejich zrcadle odrážejí, a svérázný naturel obyvatel regionu, vzešlých z jednoho z nejstarších slovanských kmenů, Doudlebů. Tak to jsou jižní Čechy. Kdo se zde narodil, nemůže nebyť patriotem.

Krajské ředitelství státního podniku Lesy České republiky má své sídlo v Českých Budějovicích na Rudolfovské ulici, jen pár minut od historického centra. Jižní Čechy obecně jsou regionem s republikově nadprůměrnou lesnatostí, která se pohybuje okolo 37 %. O lesy v jihočeském regionu, které jsou ve správě státu, se stará devět lesních správ a jeden lesní závod. Konkrétně jde o LS Český Krumlov, Český Rudolec, Hluboká nad Vltavou, Jindřichův Hradec, Nové Hrady, Tábor, Třeboň, Vodňany, Vyšší Brod a LZ Boubín.

Územní působnost Krajského ředitelství České Budějovice lze zhruba ztotožnit s územím Jihočeského kraje, s výjimkou území, která se nacházejí ve správě Národního parku Šumava a Vojenských lesů a statků. O nevšednosti a rozmanitosti svědčí i to, že v jižní části naší republiky leží dva známé pralesní komplexy – Žofínský a Boubínský prales.

Katastrální výměra krajského ředitelství, včetně lesního závodu Boubín je 898 725 ha, plocha přímé správy je 165 780 ha, plocha odborné správy je 52 951 ha. V dřevinné skladbě dominuje smrk (64 %), borovice (24 %), z listnatých dřevin je nejvíce zastoupen buk (8 %).

Na území pod správou KŘ se vyskytují také chráněná území: ptačí oblasti na výměře 37 781 ha, evropsky významné lokality na výměře 22 050 ha, velkoplošná chráněná území – CHKO 39 085 ha (CHKO Blanský les 8 578 ha, z toho I. zóna 146 ha, II. a III. zóna 8 431 ha), CHKO Šumava – 6 071 ha, z toho I. zóna 1 071 ha, II. a III. zóna 5 042 ha), CHKO Třeboňsko – 24 393 ha, z toho I. zóna 1 586 ha, II. a III. zóna 22 807 ha), jednotlivé druhy maloplošných chráněných území jsou na výměře národní přírodní památky – 16,68 ha, národní přírodní rezervace – 1 246,68 ha, přírodní památky – 654,25 ha, přírodní rezervace – 1 321,2 ha.

Druhá skladba porostů regionu je také velice pestrá. Od směsí dubu a borovice na Tábořsku, blatkové porosty na Třeboňsku přes bukové porosty Blanského lesa nad Krásetínem nebo jedlo-buková společenstva v Novohradských horách až po čisté nebo smíšené smrčiny, prostupující celý jihočeský region. O pestrosti hovoří i charakteristické přírodní lesní oblasti, ve kterých se území pod správou KŘ České Budějovice nachází. Samotné krajské ředitelství patří do oblasti Jihočeských pánví a Třeboňské pánve.

Nejvíce lesních správ spadá do předhůří Šumavy a Novohradských hor. Oblast Šumavy je v přírodní lesní oblasti Šumava. Dále jsou zastoupeny i Středočeská pahorkatina ve střední a severní části regionu a v části střední a východní pak také Českomoravská vrchovina. Nejnižším bodem území ve správě Krajského ředitelství České Budějovice je hladina Orlické přehrady s nadmořskou výškou 333 m, nejvyšším bodem je vrchol Boubína 1362 m n. m.

Tato pestrost a rozmanitost přírodních podmínek je nejen základem pro produkci kvalitního dříví, ale vytváří ideální podmínky pro život zvířete, tedy i myslivost, oborní chovy a rybářství. Z hlediska turistiky a relaxace v přírodě, tedy využívání mimoprodukčních funkcí lesa, je tento kraj jedním z nejbohatších. O mnoho z přírodních skvostů se podnik Lesy České republiky stará formou tvorby a udržování naučných stezek, cyklotras a turistických cest, mimo jiné i ve spolupráci s Klubem českých turistů a dalšími. Souhrnem všech těchto atributů jihočeského regionu je jednoznačné konstatování, že kdo tento kraj nenavštíví, rozhodně přijde o veliké duševní bohatství, které by mu jeho návštěva jistě přinesla.

Foto: Jižní Čechy patří k nejvyhledávanějším místům České republiky. Návštěvníky přitahují nejen známé rybníky, ale také úchvatné lesy.

Pojďte do lesa ... dnes na Ramzovou

Nabízíme vám zajímavou procházku "Odpočivnou stezkou Ramzová". Snadno ji najdete asi padesát metrů od parkoviště směrem k lanovce na Šerák.

Tady nechala Lesní správa Javorník v roce 2004 vybudovat dřevěný zdaleka viditelný turistický přístřešek. Při posezení v něm, si můžete ověřit, že tudy prochází hranice dvou významných Evropských rozvodí a můžete se dozvědět více o Programu 2000, zaměřeném na návštěvníky lesa. Odpočivná stezka začíná právě u něj.

Čtyři obrázkové tabule ozdobené postavičkami

Jehličky a Lupínka vás povedou nedalekým lesním porostem a na každém stanovišti se z nich dozvíte něco zajímavého. Zjistíte, jaké živly škodí lesu, jak vypadá kůrovec, co je to lapač nebo doupný strom a jaké používají lesníci značení na stromech. Každá tabule má tři části a informace jsou členěny tak, aby byly zajímavé pro všechny věkové kategorie příchozích. Pro ty nejmladší jsou tu návody k lesním hrám. A protože se stezka jmenuje *odpočivná*, je tu i kamenný stůl s dostatkem laviček pro klidné posezení a vnímání lesní krásy a pohody.

Lesy ČR otevřely první singltrekovou stezku v ČR

Od pondělí 2. listopadu 2009 je v Jizerských horách otevřeno prvních 12 kilometrů z plánovaného okruhu unikátních singltrekových cyklostezek navržených světově uznávaným projektantem Daffydem Davisem. Výstavbu stezky za 4,3 miliónů korun financoval státní podnik Lesy ČR v rámci Programu 2000, který je určen k naplňování veřejných zájmů v lesích. Jde o první cyklistickou stezku tohoto typu v ČR i kontinentální Evropě, navrženou pro maximální prožitek z jízdy na kole s respektem k přírodě.

Singltrekk pod Smrkem mohl vzniknout jenom díky nadšení a partnerství mezi lesníky, místní samosprávou a neziskovým sektorem. „Je důležité, že všechny strany, které se projektu zúčastnily, jasně vyslovily své priority a možnosti. Mohl tak vzniknout projekt, který může sloužit jako vzor pro další vhodná místa v České republice,“ říká Ludvík Řičář, krajský ředitel Lesů ČR v Liberci. Provoz spolu s ním zahájili hejtman Libereckého kraje Stanislav Eichler, Tomáš Kvasnička, předseda České mountainbikové asociace (ČEMBA) a odborný garant celého projektu Pavel Smutný, předseda místního Svazku obcí Smrk. „Od vzniku singltrekové stezky ve Frýdlantském výběžku si mimo jiné slibujeme významné oživení severní části Jizerských hor cestovním ruchem,“ zdůraznil Jan Pospíšil, starosta obce Lázně Libverda, na jejímž katastru stezka začíná.

Singltrek je typ jednosměrných stezek v šíři jediného jezdece. Vede svahy v mírných sklonech, vlní se mezi stromy. Respektuje tak lesní prostředí a dělá vše pro to, aby si lidé jízdu na kole a pobyt v lese užili.

V následujících dvou letech se plánuje realizace druhé etapy projektu. Ta počítá s vybudováním přibližně 40 km stezek, po dvaceti na obou stranách hranic. Projekt nazvaný Česko-polský singltrek pod Smrkem v Jizerských horách bude financován z Operačního programu přeshraniční spolupráce Česko-Polsko. Připojí se k němu i státní polské lesy a polská samospráva.

Ing. Michal Kačena, MBA,

tiskový mluvčí LČR

Rozhledna Brdo

Brdo, nejvyšší vrchol Chřibů, korunuje před pěti lety dostavená rozhledna. Je to unikátní stavba – jde totiž o první klasickou kamennou rozhlednu postavenou od 30. let 20. století. K její výstavbě významnou měrou přispěly i Lesy České republiky, s. p.

Na 587 metrů vysokém vrchu Brdo již jedna rozhledna stála. Byla ale dřevěná a v 70. letech dosloužila. S myšlenkou postavit na tomto místě rozhlednu novou přišli lesníci z LS Buchlovice, kteří spravují většinu chřibských lesů a na jejichž pozemku, nyní pronajatém Sdružení pro podporu místních iniciativ Chřiby, rozhledna stojí. Měli snahu postavit v rámci PROGRAMU 2000 dřevěnou rozhlednu, aby propagovali dřevo jako stavební materiál. Se svým záměrem však z důvodu zajištění bezpečnosti návštěvníků neuspěli. Tak vznikla myšlenka postavit rozhlednu bytelnější a bezpečnou, a to nejvyšší kamennou rozhlednu na Moravě. Vyprojektoval ji Svatopluk Sládeček z Uherského Hradiště, investorem se nakonec stalo Sdružení pro podporu místních iniciativ Chřiby.

Dubové dřevo na stavbu pochází z místních lesů, asi 100 m³ dřeva vybrali lesníci LS Buchlovice na revíru Kostelany. Kámen na stavbu byl těžen v lomu Žlutava, který se nachází na pozemcích Lesů ČR.

Základní kámen 23,9 metrů vysoké věže rozhledny byl položen 28. 10. 2001. Půdorys rozhledny má aerodynamický tvar kapky. Stavba pokračovala podle toho, jak se Sdružení pro podporu místních iniciativ Chřiby dařilo získávat peníze, dokonce se na čas zcela zastavila. Celkem si vyžádala investici 5,5 milionu korun. Přispěli občané, okolní města a obce, kraj i stát. Dostavbu urychlila také půjčka, kterou sdružení poskytla stavební firma. Poprvé se stovky turistů rozhlédly z nové kamenné rozhledny 28. října 2004 při jejím slavnostním otevření při příležitosti 86. výročí vzniku samostatného Československa.

Jiří Junek

Foto: Z. Zálešák

Údolím Rosošného potoka

Pokud patříte mezi přátele přírody či odbornou veřejnost a navštívíte Hostýnské vrchy, které leží ve východní části České republiky, nenechtejte si ujít procházku údolím Rosošného potoka nad obcí Rajnochovice. Budete mít možnost zhlédnout nejen krásnou přírodu a historický Theodorův pramen ale také stavby hrazení bystřin.

Oblast hostýnských vrchů patří do přírodní lesní oblasti 41 - Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky. Oblast je vyhlášena jako přírodní park, jehož celková výměra je cca 98 km². Pro krajinný ráz Hostýnských vrchů je charakteristický reliéf, který tvoří soustava hřbetů převážně směru SV-JZ. Nejvyšším vrcholem je Kelčský Javorník, jehož srázný a vysoký strukturní severní svah

představuje čelo magurské jednotky. Od tohoto vrcholu se výšky směrem severním až západním prudce snižují. Pokles výšek dále k jihu je již plynulý, na východě je pokles stupňovitý.

V oblasti Hostýnských vrchů spravuje drobné vodní toky Správa toků – oblast povodí Moravy se sídlem ve Vsetíně, která spravuje drobné vodní toky určené do správy státnímu podniku Lesy České republiky. Správa není co do rozlohy největší, spravuje však 5 000 km drobných vodních toků, což je nejvíce ze všech 7 Správ toků v rámci České republiky.

Údolí Rosošného potoka se nachází nad obcí Rajnochovice, Rosošný potok je přítokem řeky Juhyně, jeho povodí má velikost 8,538 km². Malebné údolí slouží turistům i cyklistům, kteří se zde z nedalekých Rajnochovic nemají daleko. Nejen oni mají možnost shlédnout soustavu staveb hrazení bystřin, která se zde nachází.

Na první pohled každého zaujme vodní nádrž Klauza, která sloužila k plavení do Rajnochovic na pilu. Původní stavba Klauzy na Rosošném potoce pochází z roku 1846, byla postavena za účelem zdržování vody, vypouštění vody spodní výpustí pak bylo dřevo splavováno na pilu do blízkých Rajnochovic. Tuto funkci vykonávala zřejmě až do dvacátých let dvacátého století. První oprava klauzy proběhla v roce 1998, kdy byl vybudován kašnový přeliv a zároveň bezpečnostní boční přeliv a také soustava přehrázek. Při pravidelných kontrolách bylo zjištěno, že nadržovaná voda se dostává do zdiva tělesa hráze a jím proudí do kašnového přelivu. Tento průtok neustále vzrůstal, v roce 2008 bylo tedy z důvodu poškození zdi přikročeno k opravě zdiva

V blízkosti nádrže se nachází přírodní rezervace Čerňava, většinu plochy rezervace tvoří autochtonní karpatský les pralesovitého charakteru stáří asi 280 let s četnými vyvrácenými a trouchnivějícími kmeny. Rostlinná společenstva jsou zastoupena převážně

květnatou jedlobučinou suťovým lesem. Z lesních typů převažují jedlobučiny, především bohatá jedlová bučina javorová na svazích (5B6) a jasanové javořiny. Ve stromovém patře dominuje buk lesní (*Fagus sylvatica*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*), poměrně málo se vyskytuje javor mléč (*Acer platanoides*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a jedle bělokorá (*Abies alba*).

Průběh oprav:

Nejprve bylo přikročeno k odstranění uvolněné kameny zdiva, Stávající zdivo bylo očištěno a hloubkově přespárováno do hloubky 120 mm. Následovala stabilizace vnitřního prostoru zdiva a to injektováním dvousložkovými polyuretanovými pryskyřicemi. Polyuretany při styku s vodou zpěňují, zaplní tedy prostor případných větších dutin a kavern. Injektování bylo prováděno jak horizontálně ručními vrtacími kladivy tak vertikálně za pomoci vrtačky na pásovém podvozku. Tato technologie je méně častá. Zároveň byl upraven akumulací prostor nádrže a doplněn vzdušný svah hráze. Stavba započala v červenci 2008 a byla dokončena v dubnu 2009. V současné době je nádrž napouštěna a bude sloužit jako přirozené místo akumulace vod a jako protipožární nádrž. Vodní tok nad i pod nádrží byl stabilizován přehrázkami, které slouží k zastavení posunu splavenin do nádrže, případně pro zachycení přebytečné vody z nádrže.

*Text a foto: Jan Evják DiS.,
ST- oblast povodí Moravy*

Zrekonstruovaná cesta k národnímu památníku Ploština otevřena

Od středy 25. listopadu je oficiálně otevřena nově zrekonstruovaná lesní cesta Klementina mezi obcí Vysoké Pole a Národním kulturním památníkem Ploština. Vlastníkem cesty je státní podnik Lesy České republiky, který do její opravy investoval přes 6 miliónů korun.

Poblíž nové cesty upravily Lesy ČR také studánku a ještě do konce letošního roku vybudují dřevěné odpočívadlo pro návštěvníky a odstavnou plochu pro automobily.

Památník Ploština připomíná vyvraždění stejnojmenné pasekářské osady nacisty za podporu partyzánů na konci 2. světové války. „Oprava cesty jistě přispěje ke spokojenosti návštěvníků památníku. Je to jeden z kroků, od kterých si slibujeme celkové zvýšení turistického ruchu v našem regionu a je dobře, že Lesy ČR našly v letošním roce dostatek prostředků na tuto

investici,“ zhodnotil při slavnostním otevření cesty situaci Josef Zicha, starosta obce Vysoké Pole.

„V letošním roce šlo o největší investici Lesů ČR do rekonstrukce lesních cest ve Zlínském kraji. Celkově jsme v našem kraji letos uskutečnili na 40 takovýchto staveb v celkové hodnotě přes 29 miliónů korun,“ říká Martin Pavlíček, krajský ředitel Lesů ČR ve Zlíně.

Rekonstrukci lesní cesty Klementina zahájily Lesy České republiky 20. září 2009. Celková délka opraveného úseku činí 3 270 m. Oprava zahrnovala například vybudování nových příčných objektů, celkové odvodnění, zpevnění konstrukčních vrstev a zvýšení únosnosti, zbudování nových nájezdů, upravení a zhutnění skládek dřeva nebo vybudování tzv. horské vpusti pro zachycení srážkové vody z navazující lesní cesty.

Cesta bude nadále sloužit jako páteřní komunikace k odvozu dřeva pro lesní revír Vysoké Pole. Na začátku cesty vybudují Lesy ČR odstavnou plochu pro vozidla návštěvníků. Pro veřejnost bude vjezd na cestu zcela jistě umožněn při akcích konaných k výročím týkajících se památníku Ploština nebo na povolení lesní správy Luhačovice. Dále se projednává také možnost volného průjezdu v rámci otevírací doby muzea na Ploštině.

Kromě lesní cesty Klementina mezi největší rekonstrukce lesních cest LČR ve Zlínském kraji patří: Gedeonka (lesní správa Bystřice pod Hostýnem - 5,45 mil.), K Osílku (lesní správa Bystřice pod Hostýnem - 2,98 mil.), Klobučká (lesní správa Luhačovice - 5,215 mil.), Sklepiska (lesní správa Buchlovice - 5,05 mil.) a Krajská (lesní správa Luhačovice - 2 mil.). Na rok 2010

Lesy ČR plánují 8 dalších rekonstrukcí v hodnotě nad 1 milión korun, které budou prováděny téměř na všech lesních správách Zlínského Kraje.

Ing. Michal Kačena, MBA,
tiskový mluvčí LČR

Tip na výlet: Navštivte Kladskou

V lesích nedaleko Mariánských Lázní a Lázní Kynžvart leží malebná osada Kladská. Její historie ve srovnání s okolními obcemi není dlouhá, ale je o to zajímavější.

Kladská vznikla v letech 1877 – 1878, kdy uprostřed lesů nechal kníže Schönburg – Waldenburg postavit lovecký zámek, pilu, hostinec U tokajického tetřeva a několik srubů. Tyto stavby ve švýcarském stylu, mistrovsky zakomponovány do místní přírody, jsou v našem kraji unikátem. Toto místo bylo od svého vzniku

cílem návštěv mnoha významných osobností. Připomeňme například anglického krále Eduarda VII. a mnoho dalších slavných návštěvníků Mariánských Lázní.

Proti zámečku leží Kladský rybník s vodou, která je díky okolním rašeliništím hnědě zbarvená. Kolem rybníka byla vybudována v roce 1977 naučná stezka, z velké části vedoucí po dřevěném chodníku. Na jednotlivých zastávkách získáte informace o historii místních lesů, jejich fauně i floře, ale i o dávné historii těžby cínu ve Slavkovském lese, která po sobě zanechala uprostřed rozsáhlých lesů mnoho stop. Zavede vás až do Národní přírodní rezervace Tajga. Jde o rašeliniště, a tak toto jedinečné přírodní společenstvo můžete sledovat jenom z bezpečí chodníku. Za návštěvu stojí i hluboké lesy v okolí Kladské, které svou neopakovatelnou atmosférou lákají k procházce či výletu na kole po lesních cestách. Na své si přijdou v zimě i milovníci běžkařských tratí.

Foto:

V Kladské najdete mimo jiné unikátní stavby postavené ve švýcarském stylu

Pozvánka do Českého středohoří

Od poloviny září mohou turisté a návštěvníci lesa navštívit nově vybudovanou Naučnou stezku Březina.

Ta se nachází na území Lesní správy Litoměřice, nedaleko obce Kostomlaty pod Milešovkou. Stezka vede nejmalebnější částí Českého středohoří a je dlouhá 7 km. Na sedmi zastaveních přináší informace o historii, geologii, hospodaření v lese a zároveň o zajímavostech a specifikách zdejší přírody a krajiny. Součástí stezky jsou i dva odpočinkové altány. Jedno

zastavení se váže i k hradu Kostomlaty, který je zdejší dominantou.

Lesy České republiky s.p. financovaly vybudování stezky z Programu 2000. Počítá se i s využitím stezky pro Lesní pedagogiku. V době "renaissance" turistiky v Severních Čechách bude Naučná stezka Březina jistě dobře sloužit svému účelu, a to k získávání vědomostí o lese a přírodě.

Petr Bláha,

LS Litoměřice

Boršovský les je nejhezčí v EU

Zbude-li vám čas a trochu peněz, odcestujte do vesmíru na orbitální stanici ISS a při bezmračném dni nad Evropou, někde mezi Ruskem a Britskými ostrovy, spatříte Lesní správu Svitavy. Traduje se, že jsou dvě stavby, které jsou vidět z vesmíru, Velká čínská zeď a služební byt křenovského revírnicka. Je to jen mýtus, Velká čínská zeď není tak brčálově zelená. Kromě toho, že si na této cestě oprášíte znalosti ruštiny, měli-li jste jaké, a neuvídíte Velkou čínskou zeď, seznámíte se z vesmíru s Lesní správou Svitavy.

Tímto pohledem by měl začínat každý člověk a lesník ze svitavského okresu zejména. Ovšem málokterý člověk, lesníka nevyjímaje, je natolik solventní, aby si to mohl dovolit. Začneme tedy z jiného konce, průměry.

Správa se rozprostírá na ploše 81 000 hektarů, je tedy asi desetkrát menší než Nový York s předměstími. Pro nás je ale stejně významná,

protože naše rodiny, kolegové, přátelé, naše trofeje nežijí nebo nevisí na zdech v New Yorku, ale tady. Lesní správa obhospodařuje asi 19 000 hektarů státního lesa a na 3 300 hektarech vykonává funkci odborného lesního hospodáře. Porovnáme-li to s Amazonským deštným pralesem, zjistíme, že zdejší lesy nevyprodukují tolik kyslíku, na druhou stranu na území lesní správy Svitavy žije víc lidí než v Amazonii indiánů. Správa má dvacet pět zaměstnanců včetně paní uklízečky a vede ji lesní správce pan inženýr Bačovský.

Zdejší lesy mají, stejně tak jako jinde, úlohu sociální, protože živí spoustu lidí a zásobují domácnosti palivovým dřevem, úlohu ekologickou, protože tu mají lesy od nepaměti, úlohu ekonomickou, protože generují zisk a disponují tradiční českou funkcí, funkcí houbovotnou. Máme ale jednu špatnou zprávu z hlediska obnovitelných zdrojů: na jednoho obyvatele na území lesní správy připadne ročně 1 m³ vytěženého dřeva. Kdyby všichni obyvatelé chtěli topit dřevem, museli by prohnat komínem například i dříví stavební a stejně by se moc neohřáli.

Ve světě se hovoří o válce civilizací. I my můžeme vztáhnout tento problém na naši lesní správu, kterou půl českomoravská zemská hranice, navíc část území tvořily Sudety. Polovina zaměstnanců jsou Češi, polovina Moraváci. Kdyby Moraváci měli národu takových Basků, jistě by se mezi námi našli separatisté.

Na závěr bychom chtěli čtenáře pozvat na návštěvu lesnické naučné stezky Boršovský les. Stezka je pravděpodobně nejhezčí v Evropské unii, protože je originálně řešena. Hezčí mají už jen v Grónsku, které náleží Dánsku, ale protože Grónsko z nějakého důvodu není členem EU, je ta naše opravdu nejhezčí. Ke stezce jsme letos přistavěli ubytovnu, rybník a informační centrum s vyhlídkou na Hřebečském hřbetu a v příštím roce k ní v režii města Moravská Třebová přibude Hřebečská důlní stezka, protože hřbet je protkán štolami po těžbě záruvzdorných jílovců.

Svatohubertské mše

Začátkem listopadu proběhlo hned několik mší, spojených se Svatým Hubertem, podívejme se krátce alespoň na dvě z nich.

Bělá pod Pradědem

V pátek 13. listopadu 2009 se myslivci, lesníci, milovníci a přátelé lovecké hudby opět po roce setkali

v kostele Sv. Jana Křtitele v Horním Domašově na zpívané a troubené Svatohubertské mši.

O zahájení mše se postaral Soubor loveckých trubačů při LS Jeseník, v tradičním složení Renáta Jeřábková, Vladimír Kohoutek, Radek Procházka, slavnostní fanfárou a průvod složený ze zástupců mysliveckých sdružení, kteří nesli na nosítkách hlavu jelena a obraz Svatého Huberta od pana Václava Nasvětila.

V průběhu mše dále vystoupil Ženský pěvecký sbor při OÚ Bělá pod Pradědem pod vedením

PaedDr. Hany Zápecové. Mši celebroidal domašovský farář P.ThLic. Jan Pacholek, SDS.

Zpestřením letošního ročníku byla účast člena Řádu svatého Huberta, pana Pavla Bartoše, který velice poutavě přednesl legendu o Svatém Hubertovi a pohovořil o jeho odkazu pro dnešní myslivost. Prosby za všechny myslivce pronesl Ing. Petr Kučák.

Hlavním organizátorem mše byla Lesní správa Jeseník, především domašovský revírník Jan Eliáš a myslivci z honiteb v Bělé pod Pradědem, jmenovitě to jsou MS Šumárník, MS Kamzík, MS Domašovské údolí, MS Zaječí skok, KARSIT, s.r.o. a J.Planý. Všem výše jmenovaným patří velké díky.

Ing. Jiří Pňáček, Ph.D.

Lesní správce, LS Jeseník

Neratov

Nevšední zážitek prožili dne 7. listopadu 2009 účastníci Svatohubertské mše svaté v kostele Panny Marie Nanebevzaté v Neratově.

Svatohubertská mše, v kostele na nějž byl v roce 1973 vydán demoliční výměr, byla sloužena poprvé. Poprvé mysliveckou mší celeburoval kněz z Rychnova n.K., poprvé Svatohubertskou mší zpíval před veřejností Smíšený pěvecký sbor z Klášterce nad Ohří a poprvé zde také vystoupil Soubor loveckých trubačů LČR, Lesní správy Jeseník. A přestože těch „poprvé“ bylo více, celek dopadl výtečně. Trubači s pěveckým sborem se znamenitě shodli, přednes legendy o

sv. Hubertovi všechny zaujal a celebrující kněz kázal tak, že si zasloužil plnou pozornost všech zúčastněných.

Proto je vhodné poděkovat organizátorům, LČR, s.p., Lesní správě Rychnov n.K., Sdružení Neratov a Římskokatolické církvi, dále pak vystupujícím, Souboru loveckých trubačů LS Jeseník pod vedením Renáty Jeřábkové, Smíšenému pěveckému sboru z Klášterce n.O., vedenému Olgou Kaláškovou, přednášejícímu legendy o sv. Hubertovi Ing. Janě Trejtnarové, celebrujícímu knězi P. Ivanu Havlíčkovi, čestné strážní z řad pracovníků lesní správy a sokolníkům z ředitelství LČR, za tento nevšední zážitek.

Ing. Jaromír Latner, CSc.

PRO SILVA EUROPE slaví

Ve dnech 24. až 27. září 2009 se v překrásné části Kamniško-Savojských Alp, v Logarské dolině (Slovinsko), konala konference na téma "Spojením praxe, vědy a vzdělání k dosažení dalšího rozvoje přírodě blízkého lesního hospodářství".

Konference se konala u příležitosti 20. výročí založení hnutí PRO SILVA a organizací byla pověřena slovinská pobočka, neboť v roce 1989, právě zde ve Slovinsku, v dolině nazvané Robanov kot bylo toto hnutí, podporující myšlenku využívání přírodních procesů při hospodaření v lesích, založeno.

První den konference zahájil přednáškou na téma „Vývoj přírodě blízkého lesnictví a úloha PRO SILVA EUROPE“ Prof. Dr. Dr.h.c. Jean-

Philippe Schütz, prezident PRO SILVA EUROPA. Následovalo ocenění, poděkování a předání cen za přínos pro přírodě blízké hospodářství vybraným členům hnutí PRO SILVA.

V bloku dopoledních přednášek pokračovali Prof.Dr. Jürgen BAUHUS na téma „Význam vědy pro přírodě blízké hospodaření“, dále Franz-Sales Fröhlich „Nejlepší metody přírodě blízkého hospodaření a výzvy pro výzkum“, Prof. Dr. J.Bo. Larsen „Přírodě blízké lesní hospodaření, vzdělávání a vztah s veřejností“ a T. Marghescu „Stanovisko NGO a IUCN k trvalému využívání lesních zdrojů, spojení vědy a vzdělávání“. Odpolední program naplnily tzv. workshopy, kdy byli účastníci rozděleni do tří skupin a diskutovali na následující témata – věda, praxe, vzdělání a vztah s veřejností. Další dva dny byly věnovány odborným exkurzím týkajících se přírodě blízkého lesního hospodaření na různých lesních majetcích a v různých přírodních podmínkách ve Slovinsku a naplňování všech funkcí těchto lesů (oblast Javorniki, Pahernikův les, městské lesy v okolí Celje apod.). Účastníci mohli také navštívit ekologickou farmu Sgerm (největší smrk ztepilý v Evropě – výška 61,8 m, tloušťka v prsní výšce 138 cm, objem 30 m³), přírodní lesy v okolí Kočevje – Kočevski rog (historie regionu, prales, lesní zvěř, „královna Rogu“ – jedle bělokora - výška 51,5 m, tloušťka v prsní výšce 158 cm, objem 38 m³) muzeum lesnictví ve Vrbovci, františkánský klášter a jeho starobylou knihovnu v Nazarje atd.

Akce se zúčastnilo více než 120 lesníků z 19 zemí nejen z Evropy, ale také z USA a Japonska. Z České republiky se zúčastnilo konference 11 lesníků z řad MZLU, LDF Brno (2 osoby), VÚKOZ, v.v.i. (2), ČZU Praha (1), VÚLHM Opočno, v.v.i. (1), NP a CHKO Šumava (1), obecních lesů (1) a LČR, s.p. (3).

Po celé tři dny konání konference pořádající lesníci připravili velmi bohatý a pestrý program. Každý z účastníků si mohl vybrat z předložených nabídek téma, které ho nejvíce zajímalo.

Ing. Jiří Přáček, Ph.D.

lesní správce

Foto: účastníci exkurze u královny jedle

Lesy ČR jsou partnerem Jizerské oblasti tmavé oblohy

Tma začíná být ohroženým a zároveň chráněným „druhem“. Ve středu 4. listopadu 2009 byla v horské chatě Pyramida na Jizerce vyhlášena Česko-polská Jizerská oblast tmavé oblohy. Vznikla jako první mezinárodní oblast tohoto druhu na světě. Kromě ochrany nočního životního prostředí poskytne také informačně turistický program a počítá s pravidelnými veřejnými akcemi pod tmavou oblohou.

Světelné znečištění je důsledkem nevhodného nakládání se světlem. Ruší přirozenou noční tmu a biorytmy všech živých organismů (včetně člověka), které tmu potřebují k efektivnímu spánku a životu. Ani tma Jizerských hor není absolutní, tu již v Evropě nenajdeme. Je však stále lepší než na většině území ČR. Upozornit na to, že tma začíná být ohroženým druhem a že pro ochranu našeho přirozeného nočního prostředí musíme něco udělat, to jsou první úkoly vyhlášené oblasti.

„Partnerem tohoto projektu jsme se stali velmi rádi. V Jizerských horách dlouhodobě usilujeme o to, aby les a příroda celkově byly co nejpřirozenější. Vedle péče o vzácné druhy živočichů i původní druhy stromů a rostlin zapadá zachování oblastí bez světelného znečištění zcela do našich snah.

Mimo jiné počítáme také s tím, že budeme celý projekt informačně podporovat,“ říká Ludvík Řiřáč, krajský ředitel Lesů ČR v Liberci.

Grafický symbol oblasti:

Velikost plánované oblasti je téměř 75 km², nadmořská výška je nad 800 m n.m. Oblast se rozkládá podél horního toku řeky Jizery na území dvou států. Na české straně sahá od Martinského údolí, Václavíkovy Studánky přes osadu Jizerka po horu Smrk, v Polsku pokračuje po Vysokém Jizerském hřebenu, obepíná Velkou Jizerskou louku a osadu Orle. Hranice byly zvoleny tak, aby vedly většinou po hřebenech.

Z oblasti tmavé oblohy je stále dobře vidět Mléčná dráha, počet hvězd viditelných očima je zde kolem 1 000, zatímco ve městech je to 200 a ve velkoměstech pouhých 20. Je zde zachovalá příroda a vyhlášená Chráněná krajinná oblast, do které je možné noční životní prostředí snadno začlenit.

Při vzniku oblasti tmavé oblohy spolu na problematice světelného znečištění poprvé spolupracují různé subjekty, od astronomů přes ochranáře přírody až po lesní správce. Vyhlášena byla slavnostním podpisem memoranda.

*Ing. Michal Kačena, MBA,
tiskový mluvčí LČR*

Nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Lesy České republiky, s. p.: Výroční zpráva 2008

Vyd. Lesy České republiky, s.p., Hradec Králové, 2009

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

Pestování lesa jako nástroj cílevědomého využívání potenciálu lesov

Sborník recenzovaných příspěvků z mezinárodní vědecké konference – z 10. setkání česko-slovenských odborníků v problematice pěstování lesa (Zvolen, 8. a 9. 9. 2009), které bylo věnováno vzpomínce na 80. výročí narození prof. ing. Ladislava Štefančíka, DrSc., který byl v letech 1976-1990 vedoucím odboru pěstování lesa ve Výzkumném ústavu lesního hospodářství ve Zvoleně. Vědeckou konferenci pořádalo Národní lesnické centrum - Lesnický výzkumný ústav Zvolen. Sborník byl vydán díky finanční podpory projektu APVV-0373-06 "Možnosti zvýšení kvantity a kvality dřevnej produkcie vybraných rýchloraštúcich lesných drevín".

Vyd. Národní lesnické centrum - Lesnický výzkumný ústav Zvolen, 2009

/darováno Výzkumnou stanicí VÚLHM Opočno technické knihovně LČR HK/

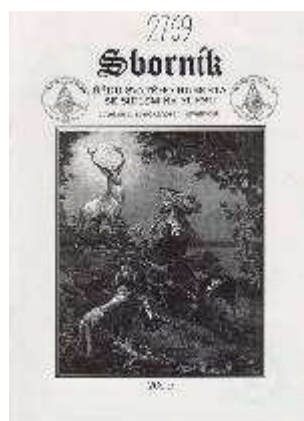
Lesní ekosystémy v Národním parku Šumava

Stanislav Vacek, František Krejčí a kolektiv

Faktografická monografie o rozsahu 512 stran B-formátu s téměř 400 obrázky a 107 tabulkami vychází z lesnických a přírodovědných výzkumů, podporovaných českými grantovými nadacemi, univerzitami a akademickými ústavu. Knižní formát umožnil editorům a 33 autorům pojednat téma šumavských lesů všestranněji a uceleněji, než to dovolují specializované články v odborných časopisech nebo přednášky na vědeckých konferencích. Publikace je přehledně strukturovaná do 10 kapitol a čtených podkapitol, mezi nimiž nechybí závěry a souhrny.

Vyd. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2009 (druhé, aktualizované vydání)

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

Tradice a současnost v myslivosti

Sborník z XIV. ročníku semináře (Zábřeh, 4. 9. 2009), který pořádal Řád svatého Huberta..

Vyd. Řád svatého Huberta, Kuks, 2009

/darováno Řádem sv. Huberta se sídlem na Kuksu technické knihovně LČR HK/

Lovecká vášeň v proměnách staletí

Jindřich Franček

Lov byl ve středověku a v raném novověku převažující součástí života aristokratické společnosti a jeho vrcholnou formu představovala jezdecká štvance se psy na jelena nebo srnce. Šlechtické družiny lovily zvěř především pro požitek či trofeje a zásobování panovnického dvora i velmožských kuchyní přenechávaly lesnickému personálu. Zvěřina však mívala své stabilní místo též na stolech měšťanů a poddaných. Ti ovšem nesměli legálně provozovat myslivost, vyhrazenou privilegovaným, a tak rádi a často pytláčili. Vzhledem k tomu, že se zvěř pokládala za součást pozemku, a tedy i vlastnictví jeho držitele, posuzovalo se pytláctví jako krádež. Vyskytly se rovněž případy, kdy delikventi považovali - podobně jako šlechtici - lov zvěře se zbraní v ruce za druh adrenalinové zábavy. Pytláčilo se nejen v lesích a na polích, ale také v rybnících, řekách, haltýřích a ve včelích úlech. Kniha Jindřicha Francka vznikla na základě výzkumu trestněprávních pramenů a přináší čtenářům autentické lovecké a pytlácké příběhy. Její součástí je edice několika mysliveckých řádů, které se staly základem represivních opatření proti pytlákům; mnohé z nich jsou zde publikovány poprvé.

Vyd. nakladatelství Havran, s.r.o., Praha, 2008

/zakoupeno v Knihkupectví Myslivost v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

Kynologie

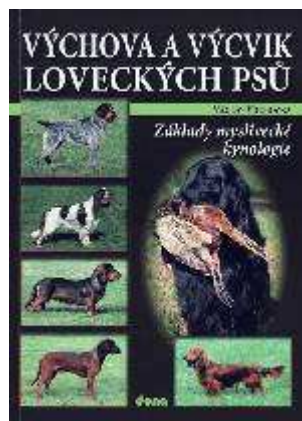
Naděžda Šebková a kolektiv

Publikace je koncipována jako vysokoškolská učebnice (skripta) a měla by čtenáře srozumitelnou a čtivou formou provést deseti základními kapitolami z oboru kynologie. Čtenář si zde přečte o divokých předcích a zdomácnění, o fylogenetické minulosti psa z pohledu molekulární genetiky, o anatomii a fyziologii psa, o kynologických organizacích u nás a ve světě, o posuzování exteriéru a výstavách, o výživě a krmění, o legislativě čistokrevného chovu i o praktické reprodukci, o základech aplikované genetiky, o zoohygieně a prevenci v chovu psů a o etologii. Kapitola o výcviku psů bude hlavním tématem jiné knihy.

Vyd. Česká zemědělská univerzita, Praha, 2008

(druhé, upravené, aktualizované a rozšířené barevné vydání)

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

Výchova a výcvik loveckých psů. Základy myslivecké kynologie

Václav Vochozka

Známý kynolog, lesník a myslivec Václav Vochozka v publikaci poutavě předkládá začínajícím, ale i zkušeným cvičitelům návod, jak se svým psem pracovat, aby se z něho stal platný pomocník při praktickém provozování práva myslivosti. Autor vychází z osvědčených metod našich předchůdců, které obohacuje o nové moderní prvky v přímé návaznosti na tvorbu zkušebních řádů a v neposlední míře i jako reakci na nově upravený zákon na ochranu zvířat. Zúročuje zde samozřejmě také dlouholeté praktické zkušenosti, které získal jako chovatel, cvičitel a také jako myslivec a rozhodčí z výkonu. Pozitivním přínosem publikace je skutečnost, s jakým citem je zde popisována rozdílnost přístupu ve výcviku loveckých psů podle skupin plemen s ohledem na jejich využití.

Vyd. Nakladatelství DONA, České Budějovice, 2009

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

Poznáváme naše savce

Miloš Anděra a Miloš Horáček

Úspěšná příručka Miloše Anděry a Ivana Horáčka vychází po 23 letech ve druhém, přepracovaném vydání. Čtenář v ní nalezne vše podstatné o našich volně žijících savcích - od podrobného popisu vzhledu a způsobu života jednotlivých druhů až po aktuální údaje o jejich výskytu v Evropě a na území České republiky (včetně názorných map rozšíření v ČR). Nechybějí ani základní informace o ochraně savců v národním i mezinárodním kontextu, nově byly zařazeny kapitoly o vyhynulých a nepůvodních druzích našich savců. Součástí příručky je klíč k určování našich savců podle lebek, který svým rozsahem nemá v české literatuře obdoby. Text je doplněn množstvím černobílých kreseb. Oproti prvnímu vydání byly barevné fotografie nahrazeny originálními ilustracemi Jana Hoška.

Vyd. Nakladatelství Sobotáles, Praha, 2005

/2. doplněné vydání, v Nakladatelství Sobotáles vydání 1. (1. vydání: 1982)/.

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

Velcí savci v České republice. Rozšíření, historie a ochrana. 1. Sudokopytníci (Artiodactyla)

Miloš Anděra a Jaroslav Červený

Svazek je věnován 9 volně žijícím druhům kopytníků - prase divoké, srnec obecný, jelen lesní, sika, daněk evropský, jelenec běloocasý, los, muflon, kamzík horský - s dodatkem o druzích vyhynulých či v minulosti nebo současnosti chovaných v oborách.

Vyd. Národní muzeum, Praha, 2009

/zakoupeno u distributora Myris Trade v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

Úspěšný lov - Chování zvěře, počasí, myslivecká praxe, výstroj a výzbroj

/z německého originálu "Erfolgreich jagen" z roku 2008/

Bruno Hespeler

Praktická kapesní myslivecká příručka zkušeného autora přináší nespočet rad a instrukcí k docílení úspěšného lovu. Hlavní témata této příručky jsou chování a potřeby zvěře. Jsou zde také zodpovězeny otázky týkající se vlivu počasí na zvěř i na běžnou mysliveckou praxi. Kniha nenabízí myslivci ještě více techniky, ale spíše o trochu více citu pro to, co může venku najít, vidět a slyšet. Nechybí ani kapitola věnovaná loveckým psům. Co můžeme udělat, trpíme-li závratí z výšek? Jak poznáme záchvat mozkové mrtvice, jsme-li venku v honitbě? Také tento tematický okruh zde autor zmiňuje. V konečném součtu se tedy jedná o praktickou knihu, která se týká mnoha "obyčejných" záležitostí, jejichž význam však často podceňujeme nebo na ně zapomínáme.

Vyd. Grada Publishing, a.s., Praha, 2009

/zakoupeno v Lesnické práci, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy pro technickou knihovnu LČR HK/

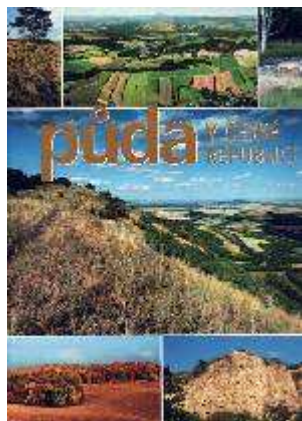
Československé pralesy

Miroslav Vyskot a kolektiv

Monografie Československé pralesy svým textem a doprovodnými barevnými a černobílými fotografiemi má sloužit jako kompendium zájemcům o vzácné relikt přírodních lesů a má dát podnět k jejich poznání, ochraně i dalšímu rozvoji do budoucna.

Vyd. Academia, nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 1981

/zakoupeno v antikvariátě pro technickou knihovnu LČR HK/

Půda v České republice

editoři: Ivo Hauptman, Zdeněk Kukul a Karel Pošmourný

Kniha vznikla díky zájmu autorů řešit věci týkající se ochrany našeho přírodního bohatství - půdy. Smyslem je poukázat na problematiku půdy v širších souvislostech, zejména s krajinou, a tak přesvědčit čtenáře, aby se sami zamysleli, jestli není v jejich moci a potřebě přispět k zachování tohoto jedinečného přírodního útvaru a ve větší míře tak zmírnit tlak na jeho dnešní devastování. V předloženém díle je vysvětlen vývoj a rozdělení půdy z hlediska jejího historického využívání až po současnost. Dále je zde podchyceno hodnocení půdy jak ekonomické, tak přírodní, zmíněno je také sledování vlastností půdy pomocí určujících indikátorů a náhled do biologie a mikrobiologie půdních systémů. V neposlední řadě je zde zdůrazněna ochrana půdy, a to jak plošná, tak kvalitativní, včetně zdravotních rizik a jejich aspektů. Pro možnost praktického použití publikace v dnešní době je zde zahrnut souhrn legislativních předpisů platných v České republice a statistika, která je uvedena v přehledném tabulkovém provedení a grafech. Nastíněn je také vliv státní politiky na půdu a krajinu, jak pro současnost, tak i nejbližší budoucnost a dále je podchycen také vývoj legislativy v rámci Evropské unie. Pomocí úvahy je zde zmíněn postoj dnešní společnosti k dané problematice. Kniha je psána s cílem přispět k osvětlení problematiky půdy. Text je doplněn vysvětlujícími pasážemi v tzv. boxech, fotografiemi, mapkami a obrázky. Autorský kolektiv si byl vědom toho, že na některých místech je text značně odborný. Určité odlehčení, zároveň však i komentář, proto představují kresby Vladimíra Renčina, které by měly sloužit nejen k zasmání, ale i k zamyšlení. Publikace by měla přispět ke zvýšení povědomí o významu funkce půdy v krajině a pro kvalitní a udržitelné životní prostředí ČR. Pro Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství vyd. Consult, Praha, 2009.

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

Encyklopedický slovník geologických věd (1. svazek: A – M, 2. Svazek: N – Ž)

Josef Svoboda a kolektiv

Encyklopedický slovník geologických věd byl rozvržen do dvou dílů. Obsahuje asi 25 000 hesel celkem z 24 vědních disciplín geologických věd. Za odborného vedení dílčích redaktorů byla do slovníku zařazena nejdůležitější hesla z těchto vědních oborů: všeobecná geologie, stratigrafická geologie Českého masívu a Karpat, regionální a strukturní geologie, tektonika, mikrotektonika,

petrografie vyvřelých hornin, sedimentů, metamorfovaných hornin a uhlí, mineralogie, paleontologie, kvartér, ložiska nerostných surovin, geologie světa, inženýrská geologie, hydrogeologie, geofyzika, geochemie, pedologie, planetologie, matematické vědy a informatika, životní prostředí a petroarcheologie.

Vyd. Academia, Praha, 1983

/zakoupeno v antikvariátě pro technickou knihovnu LČR HK/

Jiří Uhlíř,

Archiv LČR

Aktualizace platných norem

Odebírané řady

01 09 Environmentální management

48 Lesnictví

49 Průmysl dřevozpracující

73 Navrhování a provádění staveb

75 Vodní hospodářství

Odvětvové technické normy

TNV 75 Vodní hospodářství

TNO 83 Odpadové hospodářství

V období září až prosinec došlo k aktualizaci těchto norem:

Nové normy

ČSN EN 316 (49 0009) Dřevovláknité desky – 9.2009

ČSN EN 975-1 (49 1200) Řezivo – Vizuální třídění listnatého dřeva – 9.2009

ČSN EN 13226 (49 2130) Dřevěné podlahoviny – 11.2009

ČSN EN 14279 + A1 (49 2920) Vrstvené dřevo (LVL) – 9.2009

ČSN EN ISO 15927-2 (73 0315) Tepelně vlhkostní chování budov – 11.2009

ČSN EN ISO 13790 (73 0317) Energetická náročnost budov – 10.2009

ČSN EN 12354-5 (73 0512) Stavební akustika – 10.2009

ČSN 73 0581 Oslunění budov a venkovních prostor – 9.2009

ČSN EN 15657-1 (73 0590) Akustické vlastnosti stavebních konstrukcí a staveb – 11.2009

ČSN EN 15882-3 (73 0856) Rozšířená aplikace výsledků zkoušek požární odolnosti provoz. instalací – 9.2009

ČSN EN 1366-3 (73 0857) Zkoušení požární odolnosti provozních instalací – 9.2009

ČSN EN 12350-1 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

ČSN EN 12350-2 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

ČSN EN 12350-3 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

ČSN EN 12350-4 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

ČSN EN 12350-5 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

ČSN EN 12350-6 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009

- ČSN EN 12350-7 (73 1301) Zkoušení čerstvého betonu – 10.2009
ČSN EN 12390-2 (73 1302) Zkoušení ztvrdlého betonu – 10.2009
ČSN EN 12390-3 (73 1302) Zkoušení ztvrdlého betonu – 10.2009
ČSN EN 12390-5 (73 1302) Zkoušení ztvrdlého betonu – 10.2009
ČSN EN 12390-7 (73 1302) Zkoušení ztvrdlého betonu – 10.2009
ČSN EN 12390-8 (73 1302) Zkoušení ztvrdlého betonu – 10.2009
ČSN EN 12504-1 (73 1303) Zkoušení betonu v konstrukcích – 10.2009
ČSN EN 1504-9 (73 2101) Výrobky a systémy pro ochranu a opravy betonových konstrukcí - 10.2009
ČSN EN 15287-2 (73 4241) Komíny – Navrhování, provádění a přejímka komínů – 9.2009
ČSN 73 6175 Měření a hodnocení nerovností povrchů vozovek – 10.2009
ČSN 73 6177 Měření a hodnocení protismykových vlastností povrchů vozovek – 9.2009
ČSN EN 13848-3 (73 6359) Železniční aplikace – Kolej – Kvalita geometrie koleje - 11.2009
ČSN 73 6360-2 Konstrukční a geometrické uspořádání koleje železničních drah. ... - 10.2009
ČSN 73 6425-2 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – 9.2009
ČSN EN 1463-1 (73 7018) Vodorovné dopravní značení – Dopravní knoflíky – 10.2009
ČSN EN 13422 + A1 (73 7031) Svislé dopravní značení – 10.2009
ČSN EN 14908-5 (73 8525) Otevřená datová komunikace v automatizaci a řízení budov – 11.2009
ČSN CEN/TR 12566-5 (75 6404) Malé čistírny odpadních vod do 50 ekvivalentních obyvatel – 9.2009
ČSN EN ISO 11885 (75 7387) Jakost vod – Stanovení vybraných prvků ... – 9.2009
ČSN EN ISO 10304-1 (75 7391) Jakost vod – Stanovení rozpuštěných aniontů metodou kapalinové ... – 9.2009
ČSN EN ISO 21427-2 (75 7781) Hodnocení genotoxicity měřením indukce mikrojaderní ... – 10.2009
ČSN EN ISO 22032 (75 8056) Jakost vod - Stanovení vybraných bromovaných difenyletherů ... – 9.2009

Opravy a změny norem

- ČSN EN 1991-1-6 (73 0035) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – 9.2009 Oprava 1
ČSN EN ISO 3382-2 (73 0534) Akustika – Měření parametrů prostorové akustiky – 9.2009 Oprava 1
ČSN EN ISO 3822-1 (73 0536) Akustika – Laboratorní zkoušky emise hluku armatur ... – 9.2009 Změna A1
ČSN EN 1997-1 (73 1000) Eurokód 7: Navrhování geotechnických konstrukcí – 9.2009
ČSN 73 1001 Zakládání staveb – 9.2009 Změna Z1
ČSN 73 4301 Obytné budovy – 9.2009 Změna Z2
ČSN EN 1992-2 (73 6208) Eurokód 2: Navrhování betonových konstrukcí – 10.2009 Oprava 1
ČSN EN ISO 16484-5 (73 8521) Automatizační a řídicí systémy budov – 11.2009 Změna A1
ČSN EN ISO 9308-1 (75 7836) Jakost – Stanovení *Escherichia coli* a koliformních bakterií – 9.2009 Oprava 1

Seznam všech platných norem (pouze výše zmíněných vybraných řad) je na intranetu v sekci Archiv LČR. – program sgArchiv IW – sekce normy.

Ivo Šlesinger